

ПАРТНЬОРСТВОТО - КОРЕНИ И КРИЛЕ НА РАЗВИТИЕТО

Мариана Петрова- ст. учител
ОДЗ № 2 – гр. Мездра

“Има само две трайни неща, които можем да се надяваме да завещаем на децата си. Едното са корени, а другото – криле.”

Ходинг

[4]

Корените... На човека е зададено да се усеща част от света – да има “корени”, основи, да изпитва чувство на сигурност, на определеност и стабилност, да не губи почва под краката си.

Крилете... Всеки е способен да извърши всичко, което може да си представи. Затова той има вътрешната свобода и може да създава своя собствена ценност, която да потвърждава неговата стойност.

Детето е най-важното нещо в живота на човек. С погрешни думи, със заплахи и оскъряване, с незначитане на детската личност можем да опустошим целия му живот. Детето на новото време го срещаме все по-често като хиперактивно с дефицит на внимание или тревожно. Някои го наричат дете-индиго, кристално, слънчево или диамантено. Родителите му са децата на „прехода”, за които рухнаха много ценности, валидни за няколко поколения. Но има и ценности с непреходно значение, които сме длъжни да съхраним. Изхождайки от тезата, че *детството има решаваща роля за предстоящия живот на детето* си задаваме въпроса: Как да подхождаме към него?

Индивидуалното различие на нашите деца налага и използването на работещи подходи.

Основна перспектива в работата ни бе постигането на следната

Цел: Създаване на условия за израстване на щастливо дете чрез осигуряване на възможност на родителите за учене през целия живот и постигане на компетентности за по-качествен съвместен живот.

Човек е щастлив само, когато има свободата на избора, възможността да изпита удоволствие от постигнатото и удовлетвореност на потребността да бъде оценен от другите.

Какъв е ключът, който да ни позволи да живеем в хармония с детето на новото време, в хармония със себе си и вселената около нас, как да го научим *ТО* да живее в хармония със себе си и с другите и да бъде щастливо?

Ключът не е един.

„Човекът е един водоем. От нас зависи дали ще е блато или бистър поток.”

Венци Евтимов

Ключ

Квалификация на учителя

Цел: Разширяване обема от знания за психофизиологическите характеристики и особености в характера и поведението на детето на новото време и натрупване практически опит за работа в новите условия..

Задачи:

1. Овладяване на умения да разпознаваме детето на новото време..
2. Овладяване на интерактивни техники и подходи за взаимодействие с него, без да се вреди на останалите деца.

3. Намиране на верни пътища, а понякога пътечки, за общуване и комуникация с детето и неговото семейство, организиране на позитивна, стабилна, предвидима и приятна среда за работа, за да се изградят основните, необходими за живота.

Форми на самообразование и подготовка:

1. Участие в квалификационни програми, курсове, практикуми, тренинги.
2. Запознаване с новоизлязла литература, с мнения на специалисти.

Очаквани резултати: Повишаване качеството на общуване с детето и семейството.

II ключ

Психолого-педагогическо образование на семейството

“ Всички се намираме в процес на развитие, включително и ние като родители”

Елиза Медисън [4]

Цел: Изграждане на нов вид комуникация с детето, ориентирана и подчинена единствено на неговите потребности.

Задачи: 1. Запознаване с психофизиологическите характеристики на детето на съответната възраст. 2. Запознаване с определения за детето на новото време и неговите характерни особености. 3. Овладяване на техники за взаимодействие с хиперактивни и тревожни деца, за изобретателно справяне в различни ситуации, в които попадат членовете на семейството ежедневно.

Очаквани резултати: 1. Гарантиране на физическото и психическото здраве на детето и спазване на неговите права. 2. Използване на индивидуален подход, съобразявайки се с детето и семейството му.

Форма на работа с родителите:

Реализиране на Проект на групата “Детска градина за семейството” чрез паралелна работа по хоризонтала / работа с родителите, с бабите и дядовците и с децата в семейството/ и по вертикала / на три нива, условно разделени и протичащи едновременно или последователно във времето, структурирани на основа на принципите: от познато – към непознато, от близко към по-далечно и т.н.

Първо ниво: Участие в празници, развлечения, състезания съвместно с децата. /Приложение 1/

Второ ниво: Обучителни игри за семейството./ Приложение 2 /

Трето ниво: Практическо приложение на наученото.

1. Решаване на казуси, предложени от учителите на групата.
2. Решаване на казуси, предложени от родителите.

От всяка ситуация може да се извлече полза за детето, но това не се отдава лесно. Предлаганите игри, които да се играят в домашна обстановка спомагат интелектуалното развитие и повишаване образоваността на детето.

Чрез „Детска градина за семейството” насочваме усилията си към създаване на модел за ангажиране на родителската общност към проблемите на детското развитие и осъзнаване значението на този период от живота на човека за неговото бъдеще. Формирането у детето на широка контактна повърхност със света го освобождава и го прави щастливо от включването му във все повече дейности, които му се предлагат в средата, която го заобикаля.

Кое е новото?

Овладеяване на позитивна комуникация

Участие на учителите в тренинги	“Детска градина за семейството” - обучителни игри, тренинги	Съвместни дейности с детето
До сега – основно се говореше за работа с децата. Практиката показва, че трябва да се отделя внимание на отделното дете.	До сега – преобладаващо мнение беше - какво трябва да знаят родителите. Практиката показва – какво трябва да правят като партньори на детето.	До сега от детето се искаше нещо да покаже. Практиката показва, че родителите трябва да правят нещо заедно с детето.

Формиране на екологично отношение към заобикалящия свят – хора, животни, природа

Ролята на учителите	Ролята на семейството	Поведението на детето
Да тренират у детето превръщането на проблема във възможност и подхранване на вярата му, че може да стане изключително добро в намирането на решения.	Оказване на подкрепа по посока “следване на мечтите” на детето, за да расте то уверено и сигурно в позитивна и предсказуема заобикаляща среда.	„Децата никога не са били добри в слушането на по-възрастните от тях, но винаги са им подръжавали.” Джеймс Болдуин [4]

Формиране на любов към народното творчество

Ролята на учителите	Ролята на семейството	Ролята на детето
Изучаване, съхраняване и пресъздаване от учителите на народния фолклор	Участие на семейството в съвместни дейности с детето в детската градина	Овладеяване от детето на националните традиции и ценности по пътя на подръжанието

Трудностите, които срещнахме:

1. Първоначална скованост, притеснение и недоверие от страна на семейството към новия подход на работа / особено на I и II ниво/.
2. Първоначално безразлично преминаване покрай предложените материали на „Образователната стена”, „ Образователния лабиринт” или детското творчество.

Перспективи:

1. Оказване специализирана помощ на родители, чието дете се нуждае от това.
2. Осигуряване условия към успешна адаптация към училищното обучение.
3. Еволюирането на човека изисква следващ етап на взаимодействие – според доц. д-р Д. Димитров „взаимосъдействие” [3]

III ключ

Любов, топлина, доброта и отдаденост на детето

„ Тревожим се какво ще стане с детето ни утре, а забравяме, че то е някой днес.”

Стейша Тошър [4]

Цели: 1. Развитие на детската личност – да израснат позитивни, продуктивни и успели хора, осъзнали собствената си свобода, цена и уникалност, способни да осъществяват целите си, да реализират мечтите си. 2. Адаптация на детето към социалния живот – овладеяване на ценностна система, зачитаща свободата и

различността на другите. Да си свободен е най-важното нещо, за да се чувстваш щастлив.

Задачи: 1. Натрупване на социален опит. 2. Прилагане на наученото на практика. 3. Овладяване на техники за предотвратяване и разрешаване на конфликтни ситуации и формиране на борбеност за постигане на поставените цели.

Очаквани резултати: Постигане на доверително отношение за споделяне отговорността за бъдещото развитие на детето.

Форми на работа: Използване на най-достъпната форма – играта – във всичките ѝ разновидности.

Целенасоченото партниране с детето и семейството доведе до постигането на следните

РЕЗУЛТАТИ:

1. Предложеният нов начин на партниране със семейството привлече членовете му да присъстват с удоволствие на организираният занимания.

2. Отделят повече време за съвместни занимания у дома.

3. Децата приучиха своите родители, баби и дядовци, каки и батковци, когато идват да ги вземат по-рано да поиграят заедно с тях, да им разкажат приказка, случка.

4. Наблюдава се феномен: Детската градина става средище за общуване, средище за добруване и загриженост на всички възрастни за всички деца, както е било едно време в големите семейства.

ИЗВОДИ:

1. Описаният начин на работа с родителите дава положителни резултати и промяна в отношението и поведението на членовете на семейството към детето.

2. Дава възможност да се съхранят националните традиции и християнските добродетели, да се заздравят любовта към бащиното огнище и Родината.

3. Дава сериозно основание да се смята, че познавайки корените си, съхранило любов и уважение към семейството, детето успешно може да “отлети” там, където го водят мечтите му, без да забравя родната стряха; да възпита и у своите деца любовта към корените, любовта към свободата.

Създаването на условия и умения у възрастните да общуват позитивно с детето ще помогнат да се съхрани уникалността на най-великото творение на природата, най-големия *ДАР* на хората – *ДЕТЕТО*. Организирането на творческа среда, в която то да играе и се забавлява, да проявява своите интереси и желания ще му помогне да се опита да „полети” към реализирането на мечтите си, към осъществяване на мисията си.

Използвана литература:

1. Бузов, Е., 101 стратегии за усъвърш. на пед. процес, С., 1999
2. Гюров, Д., Гюрова, В., Колева, И., Пенев, Р., Модели на пед. взаимодействие семейство – детска градина, Просвета, С., 2008
3. Димитров, Д., Нова забавачница, Изкуства, 2009
4. Кехоу, Дж., Фишер, Н., Подсъзнанието може всичко, Феникс, 2005
5. Нелсън, Дж., Прекалената любов на родителите, ИнфоДАР, С., 2002
6. Темплар, Р., Правила за родители, ОБСИДИАН, С.,

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

- „Толерантността – избор на силния” - ноември 2009 година – участие на деца и родители в забавни и обучителни игри и игра - драматизация
- Новогодишно тържество с благотворителна цел “ На лов за съкровище” - 2009 година
 - запознаване с обичая на Бъдни вечер, представен от баба на дете от групата;
 - участие на родителите в изработването заедно с децата на сурвачки и поздравителни картички, които да се продадат с благотворителна цел за набиране на средства за майка на дете от групата, болна от рядко заболяване.
- “Бабинден е всеки ден” - 2010 година
 - = участие на деца и не само баби
 - разучаване с децата на народни игри и песни;
 - децата учат своите баби на детски народни игри;
 - опознаване бабите на другите деца;
 - “Чия питка е най-вкусна?”
- “Мартенички бели, бели и червени“
 - изработване на мартеници с мама;
 - посрещане на баба Марта
- “Празник има мама!” - участва семейството /родители, баби и дядовци/
 - = съвместно с децата изработват цветя, които да “разцъфнат в езерото пред двореца”
- “Червен, червен Великден! ”- заедно със свободни от задължения майки и баби боядисваме яйца и научаваме нови неща за християнския празник.
- ”35 години ОДЗ 2 – гр. Мездра”
 - = участие в подготовката на костюмите за тържествата;
 - = участие в Празничното шоу;
 - = участие в празника на групата
- ”Отново на училище” - откриване на новата учебна година – 2010/2011 -
- Есенен спортен празник “Магията на здравето” - октомври 2010 година
 - = участие в подготовката на спортния празник;
 - = участие в игрите.
- Благотворителна кампания “Една приятелска ръка вземи” за подпомагане на семейства в неравностойно социално положение.
- “Коледно вълшебство” - участие на семейството в тържеството и осигуряване подаръци за групата
- Бабинден - 2011 година с подарък от внучето за всяка баба - снимка с мили думи: “ Мила моя бабо, сладка и добричка, дай да ти погала бялата косичка. С тебе, мила бабо сладък ми е хляба, ти си на земята най-добрата баба!”

Народното творчество е дълбоката същност на жизнената сила на народа ни и непреходен знак на това, че ни е имало, че ни има и ще ни има. Зад нас е паметта на дедите ни, пред нас са слънчевите очите на децата ни.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

- За родителите:
 - = интерактивни игри:
 - освобождаване от страховете – „Големият страх”;
 - всеки разбира казаното по различен начин – „ Игра на прегънати листчета”;
 - образователен лабиринт – със сменяща се тематика;
 - образователна стена – „Борбата с детската агресия трябва да започне отрано”, „ Неповторимите способности и необикновения талант на детето” и др;
 - познавателен пъзел, разкриващ нови решения на стари проблеми.
 - = презентации с обучително съдържание
 - = анкети за проучване родителското мнение по актуални проблеми
- За по-възрастните членове на семейството /баба, дядо/:
 - указания как да решават възникнали проблеми с внуците си върху правени от децата подаръци за тях – картички, календари и т.н.
 - включване в игри и занимания с децата в следобедните часове;
- За другите деца в семейството:
 - участие в игрите на групата и указания как да се грижат за по-малките деца, когато са сами, как да разрешават заедно с тях конфликтни ситуации.

Поощрение към участниците в „Детска градина за семейството” – Грамота за успешно завършена I група и Покана за новопостъпилите семейства в „Детска градина за семейството” да завършат две години за една.

Членовете на семейството, овладявайки позитивно общуване с детето си, давайки му възможност за свобода на избора още от малко, възлагайки му отговорности ще постигнат най-доброто за него – формиране на щастлив човек.

ЗАБЕЛЕЖКА:

Група „Дядовата ръкавичка” – ОДЗ № 2 – гр. Мездра разполага с всички материали по предложените теми.

Участие в национална конференция на психолозите – гр.Варна, 2011 г.
„Общуването в професията на учителя” с доклад „Играта - корени и криле на детството”